

58. MLADINSKI DAN V NAŠEM DOMU

V nedeljo, 8. septembra, smo v Našem domu praznovali 58. Mladinski dan. Ta praznik je skozi vso dobo delovanja organizacije postal ključni dogodek sanhuške mladine.

Dan smo začeli navsezgodaj s slovesno sv. mašo v sanhuški stolnici. Daroval jo je naš dušni pastir, prelat dr. Jure Rode, katerega so spremljali ministranti. Svete daritve se je udeležila tudi lepa skupina slovenskih in argentinskih narodnih noš. Zahvalili smo se Bogu za vse prejete dobrrote, ki smo jih bili deležni skozi celo leto in se mu priporočili za v bodočnost. Ob koncu smo se mladi z mašnikom in ministranti pomaknili k stranskemu oltarju in se z molitvijo in pesmijo priporočili tudi Mariji Pomagaj.

Po sv. maši smo se vsi zbrali na dvorišču Našega doma in ob dviganju slovenske in argentinske zastave zapeli obe himni. Nato je sledila topla dobrodošlica predsednika krajevnne mladinske organizacije, Naceja Kržišnika; takoj zatem pa so se začele tekme v odbojki.

Okoli 13. ure smo se pomaknili v gornjo dvorano. Postreženi smo bili z okusnim kosilom – sad dela naših pridnih mamic in očetov. Mladci in mladenke so nas presenetili v simpatičnih oblekah in nam urno postregli. Letos smo tudi dekleta sodelovale, s tem da smo prvič naredile domače nudelne s pomočjo Monike Oblak Lamanna.

Popoldne se je nadaljevalo tekmovanje v odbojki. Kar nekaj se nas je zbralo okoli igrišča, da smo gledali tekme in navijali za ekipe. Med obema finalama pa nas je razveselila skupina deklic, ki so živahno in veselo zaplesale na kotalkah. Za tako lep nastop je poskrbela Ljudmila Bruno.

Po zaključni tekmi smo hitro pripravili dvorišče, da bi se ob 19. uri pričel kulturni program.

Na dvorišču se je zbrala množica ljudi. Najprej je vse zbrane nagovorila predsednica krajevnne mladinske organizacije, Katerina Javoršek. V svojem nagovoru nas je spodbudila, da moramo stopiti skupaj in z veseljem sprejeti izziv, ki stoji pred nami, da se bo naša skupnost ohranila in gradila še naprej! Zgolj s trudom, trdno voljo in z jasnimi ideali bomo to dosegli. Zaključila je svoj nagovor s sledečo mislijo: »Moramo in moremo sodelovati, se učiti drug od drugega in ostati združeni v bodoči rod«.

Sledil je originalen prizor, prepleten s plesi in petjem na osnovi programa Charlijevi angeli.

Osrednja tema programa je bila povezana s tem, da ohranimo gorečo baklo, ki smo jo prejeli od naših prednikov in je pomemben del našega mladinskega grba. Skrb vseh mladih naj bi bila, da okrepimo ta ogenj in ga poda-

Slike Barbara Kržišnik in Alenka Modic

mo naprej tudi naslednjim rodovom. Tudi če so vetrovi, ki nam luč bakle lahko ugasnejo, moramo biti pogumni in vztrajni; napraviti moramo vse kar je v naši moči, da bo ta luč svetila še naprej.

Ob koncu prizora smo vsi nastopajoči zapeli skupno pesem, ki vsebuje veselje mladih in vrednote, ki naj bi jih gojili. Zahvalimo se Luči Marinčič Zafr, ki nam je pomagala s petjem. Kulturni program se je zaključil s petjem Mladinske himne vseh navzočih.

Za zamisel programa in povezavo so poskrbeli: Anika Urbančič, Leila Erjavec in Luka Urbančič, plese sta naučili Milenka Urbančič in Lucijana Trpin. Za lučne in zvočne efekte je poskrbela skupina pridnih fantov "Luč in zvok" iz Našega doma.

Po kulturnem programu nas je pozdravil č. g. Robert Brest, ki nam je čestital za pripravo Mladinskega dne in nas spodbudil za nadaljnje delo.

Sledile so zahvale vsem, ki so pripomogli, da je 58. Mladinski dan tako lepo in dobro uspel. Športniki so razdelili pokala, ki so jih osvojili dekleta in fantje Slomškovega doma. Čestitamo jim!

Dneva še ni bilo konec. Sledila je prosta zabava... Hitro smo postavili in pogrnili mize, ob katerih smo lahko okusili izvrstne čevapčiče, krofe in pecivo; pijače tudi ni manjkalo. Vsi smo se nato z veseljem zavrteli in zaplesali ob zvokih KM43!

Tako smo zaključili naš dan, na katerega smo se dolgo pripravljali. Vložili smo vanj veliko truda in ur, zato se lahko upravičeno veselimo ob njegovem uspehu.

Ob vsem tem se lahko zamislimo. Bog nas je obdaril z mnogimi darovi in talenti. Dolžni smo jih uporabiti v dobro bližnjemu... Vsi pa vemo, da je to delo še lepše, če delamo skupaj!

Želim si, da bi še naprej držali skupaj in nadaljevali pot, kot pravi naše geslo: ZDRUŽENI V BODOČI ROD!

Lucijana Oblak

PROSLAVA ŠOLSKIH OTROK v čast bl. škofu Slomšku

September je pomemben mesec saj praznujemo blaženega škofa Antona Martina Slomška ter učiteljski dan.

Lepo je, da se združimo pod božjim blagoslovom in skupaj prosimo, naj bi še v bodočnosti delali skupaj za ohranjanje slovenskega jezika in ljubezniji do Boga in slovenskega naroda.

Prav na pomladanski dan, v soboto 21. septembra, kakor da bi nas narava vabila, da obnovimo moči in z veseljem darujemo talente za skupnost, smo se zbrali učenci in učitelji vseh šol v Slovenski hiši, da bi skupaj praznovali Slomškovo proslavo.

V cerkvi Marije Pomagaj je g. Toni Burja daroval sv. mašo, pri kateri smo molili za vse učitelje. Lepo je videti, kako se združijo moči med družinami in šolo, da bi naši mali še naprej čutili ljubezen do domovine, jezika ter kulture.

G. Toni nam je med pridigo svetoval, preko zgodbe o vrani in lisici, da naj ostanemo dobri in zvesti.

V vsaki šoli je lepo videti, kako se med seboj ljubimo in si drug drugemu dobro želimo. Vsa šolska družina se združi pred oltarjem, ne glede na domove, z isto ljubeznijo, ki je naše prve vzgojitelje ter otroke podala na to lepo pot poučevanja materinega jezika. Naj edino ta ljubezen vodi še naprej vsako delo ter poplača ves trud katehetov, učiteljev ter staršev, ki vsako soboto znova vstopijo v razrede.

Pri maši je bilo zelo lepo slišati družine iz Rožmanove šole, ki so s skupnim petjem vabile vse, naj slavimo Boga in z njimi za konec zapeli pesem o blaženem Antonu Martinu Slomšku. Naj nam bodo njegove besede "sveta vera bodi nam luč, materin jezik pa ključ" kot spodbuda, da hodimo po pravi poti poučevanja. Po kratkem odmoru na toplem sončku smo se zbrali v dvorani škofa Rožmana, kjer je vse zbrane pozdravil šolski referent g. Marcelo Brula.

Prešernova šola nam je prikazala igro „Moj Feliks“. Vsi šolski otroci so nastopili s petjem, plesom in igranjem. Dinamična igra je objela vse gledalce, saj so se stalno gibali po dvorani med publiko in peli iz različnih kotičkov: tako je Feliksovo potovanje vse popeljalo v različne kraje sveta.

Kdo je Feliks? smo se spraševali. To je Metkin plišasti zajček, ki ga je izgubila na letališču. Zelo jo je skrbelo, kje je in kaj dela. Nekega dne Metka prejme Feliksovo pismo. Cela družina je z zanimanjem čitela pri-

povedovanja o lepih krajih, katerih si ni bilo treba predstavljati, ker smo jih navdušeno gledali na diapozitivih. Pisal ji je iz Londona, iz Pariza, iz Ljubljane, Rima, pa še iz Kaira in Kenije. Tudi v New Yorku je bil. Koliko krajev in običajev smo spoznali z njim!

Meseca decembra, na Miklavžev večer, pa družinica zasliši zvonec in se mala fanta prestrašita češ, da so parklji. A očka odpre vrata in zagleda Feliksa. Vsi se razveselijo, še posebno pa Metka. Večina otrok se je spraševalo, kako je Feliks lahko potoval po svetu, a to je skrivnost, ki bo ostala med Metko in Feliksom.

Med igro so nas otroci poučili o znamenitostih vsakega kraja. Spoznali smo kulturo, kulinariko, glasbo in glavne turistične atrakcije.

Slišali smo tudi petje odraslih, ki nas je odpeljalo do teh držav. Znova je družina zelo važen steber pri poučevanju materinega jezika, in ko se moči združijo, ko otroci vidijo in slišijo zgled staršev, je to prva šola in pričevanje tega zaklada, ki smo ga podedovali.

Predno smo odšli smo se zahvalil Prešernovi šoli, voditeljici, učiteljicam, režiserju, pomočnikom staršem in otrokom.

Otroci so izredno, sproščeno in navdušeno odigrali svoje vloge, toliko dela je dobilo plačilo s priznanjem, oziroma z močnim ploskanjem. A najbolj pomembno je to, da so nam z veseljem uresničili cilj: podarili so nam nepozabno Slomškovo proslavo. Najlepša hvala vsem pridnim rokam in radodarnim srcem!

Imejmo besede Antona Martina Slomška za zgled: "Materin jezik je prvi božji dar. Zanj moramo skrbeti, da ga častimo, radi slovensko govorimo, prepevamo in se veselimo."

Dodajmo pa še to, da naj se kot ena sama slovenska skupnost med seboj ljubimo, si pomagamo in še naslednje rodove navdušujemo, da bo še mnogo let slovenska šola na argentinskih tleh tako lepo cvetela in veselje sejala.

Učiteljstvo Jegličeve šole, ABC po Slovensko

Slike Aldana Havelka Oblak

MLADIKA | Srečanje narodnostnih skupin

V soboto, 10. avgusta, je v Našem domu potekalo Srečanje narodnostnih skupin.

Organizatorji in gostitelji folklornega večera so bili člani folklorne skupine Mladika. Srečanja so se udeležili hrvaška folklorna skupina Proljeće, Ballet arte español in Ballet Folclórico de Adultos, Ballet Folclórico Infante-Juvenil "Entrelazando Sueños" ter Ballet »Inspiración Tango« od Escuela Municipal de Danzas José Neglia de Morón.

Program je bil razdeljen na dva dela.

Slike Barbara Kržišnik

Španke in Hrvatje so se na odru predstavili z dvema točkama in udeležence srečanja popejljali v svet španske in hrvaške folklore.

Argentinski folklorniki so se predstavili v treh zasedbah in z lepim izvajanjem prikazali kar nekaj argentinskih narodnih plesov.

Domača folklorna skupina deluje razdeljena v tri starostne skupine. V treh skupinah so tudi nastopili. Najmlajši so se predstavili s pastirskim plesom med katerim tudi pejejo. Srednja skupina je ob koncu prvega dela pro-

grama zaplesala rezijanske plesne. Mladi so se v drugem delu izkazali z Osemco.

Pester folklorni večer sta prijetno povezovala Kamila Mehle in Erik Oblak.

Folklorniki so dokazali, da z veseljem ohranjajo ljudske plesne, glasbo in navade. Še lepše in navdihujoče je to deliti z drugimi. V prijetnem večeru so se obiskovalci vidno zabavali in z aplavzi nagrajevali izvajanje vseh nastopajočih.

Prisrčna zahvala vsem nastopajočim gostom in vsem, ki so pomagali pri organizaciji in pripomogli, da je srečanje lepo uspelo! Luštno je bilo!

Mladikovci

OB TAKTU BARV

Ob taktu barv, tradicionalni kulturni večer, se je letos vršil že 16., tokrat 21. septembra, v prelepem spomladanskem večeru.

Glavni organizator teh kulturnih prireditev je dr. Victor Leber, že od prvega leta, vedno z neposredno pomočjo odbora slovenskega doma San Martín. Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pa podpira uresničitev tega večera.

Približno ob 20. uri je bilo odprtje razstave Caroline Kenda, z obiskom lepega števila ljubiteljev likovnih umetnosti.

Dr. Leber je predstavil mlado umetnico, ki je bila rojena 23. septembra 1991 v Buenos Airesu. S slikanjem je začela leta 2014 in od takrat naprej ni mogla odnehati.

Svoje študije je naredila v Taller de Arte y Creatividad "Arteoeste" v Castelarju. Opravila je prvi letnik šole dekorativnega slikarstva v Conservatorio Grassi. Po poklicu je pa učiteljica osnovne šole.

Njena umetniška smer je realizem. Z njimi pa ne le, da prenašajo občutja, a jih tudi izziva.

Povedala je nam, da rada slika naravo, živali, najrajši pa ljudi. Zdi se ji čudovito, ko na platnu prikaže osebo, ki izraža svoj občutek. Najprej je slikala z akrili, zdaj pa z olji. Najraje slika ob poslušanju navdihujoče glasbe.

V spodnji dvorani je potekal drugi del večera s koncertom ansambla Trifoglio, ki ga je predstavil Marjan Boltežar ml.. Pozdravil je številno občinstvo in prisotne povabil, naj prisluhnejo najprej pesmi gostitelja, pevskega zbora San Martín, ki ga že vrsto let vodi prof. Lučka Marinček Kastelic. Zapeli so Milonga sentimental (H. Manzi, S. Piana) s spremljavo gostujočih glasbenic.

Sledil je koncert ansambla Trifoglio. To je skupina komorne glasbe, sestavljena tako:

na prečni flavti: Cintia Pellanda,

na violini: Karen Selva

na klavirju in harmoniki: Ariana Žigart.

Delo skupine se je začelo leta 2015 na občinskem glasbenem konzervatoriju "Alfredo Luis Schiuma".

Od takrat so se dekleta predstavila na številnih koncertih, v naši občini in tudi drugod.

Sodelovale so tudi v „La noche de los museos“ in pri raznih koncertih našega pevskega zbora San Martín. Njihov repertoar vključuje akademsko glasbo ter tango.

Na glavnem odru so izvedle naslednji repertoar:

El Danubio Azul - J. Strauss

El vals de Amelie - Y. Tiersen

Balada para un loco - A. Piazzolla

Alfonsina y el mar - A. Ramírez

El tango de Roxanne - M. Mores in

The Police, verzija Craiga Armstronga

za film Moulin Rouge

Caminito - J. D. Filiberto y G. C. Peñaloza

Malena - A. Troilo

Oblivion - A. Piazzolla

La trampera - A. Troilo

Libertango - A. Piazzolla

Predsednik doma, g. Marko Škulj, se je zahvalil slikarki in ansamblu ter jim izročil lepe šopke pomladanskih rož in spominski krožnik, ki ima ročno naslikan grb Slovenskega doma San Martín. Zahvalil se je tudi vsem, ki so sodelovali na katerikoli način pri izvedbi kulturnega večera:

zamisel: dr. Victor Leber

scena zgornje in spodnje dvorane in luči: Ja-

nez Filipič in odborniki doma

zvok: Marko in Matija Medvešček

spominski krožniki, oblikovanje programov

in plakatov: Regina Truden Leber

fotografije: Tone Belec

Srečanje se je nadaljevalo v gostinskih prostorih ob dobrem golažu in okusnih kranjskih klobasah in praženem krompirju ter sladkih dobrotah, ki sta jih skrbno pripravila Tomaž Filipič in Brigitte Leber Medvešček.

Hvaležni smo vsem, ki so omogočili ta prelep kulturni večer: publiko, ki nas vedno podpira in bogati s svojo prisotnostjo, mladini, ki pomaga v kuhinji in vsaki osebi, ki vedno prostovoljno stopi na pomoč pri delu.

Nestrno pričakujemo, kdo bo nas presenetil naslednje leto pri našem XVII. Ob taktu barv!

Slike si lahko ogledate na naši strani:

Facebook: <https://www.facebook.com/slovenskidom.sanmartin>

Regina Truden Leber

Slike Tone Belec

MENDOZA

Koncert simfonično koralne glasbe

Na božič lanskega leta 2018 je Slovenski mendoški pevski zbor obhajal 70. obletnico svojega delovanja. Četrta generacija z navdušenjem goji slovensko pesem, našo narodno kulturno značilnost: zborovsko petje.

Koncem leta 2018 smo priredili jubilejni koncert v Slovenskem domu.

V petek, 20. septembra 2019, smo pa mendoški javnosti predstavili koncert simfonično koralne glasbe v dvorani Nave Cultural lokalne državne univerze.

Prepustimo besedo našemu pevovodji mag. Diegu Bosquetu, naj nam on poroča o vsem poteku uspešnega koncerta.

»Koncem leta 2017 sem govoril z dirigentom Simfoničnega orkestra UNCUYO (Universidad Nacional de Cuyo), Venezuelcem Rodolfom Saglimbinijem o 70. obletnici Slovenskega Pevskega Zbora v Mendози. Izrazil sem mu željo za skupni nastop. Sporočil mi je, da je vsa planifikacija prihodnjega leta že v teku. Sledili so razgovori o bodočem programu skupnega koncerta. Odločila sva se, da pripravimo simfonično – koralni koncert in sicer »Te Deum« Antonina Dvořaka.

Naš zbor je najstarejša zborovska skupina v Mendози in zato bi izbrana skladba imela za nas velik pomen. Poleg neprecenljive skladbene mogočnosti, smo Te Deum že pred petnajstimi leti pripravili ob gostovanju v Mendози našega znamenitega dirigenta Marka Muniha. Drugi razlog je bil, da počastimo 70. obletnico Mendoškega Simfoničnega orkestra.

Program je bil res primeren za oba namena. Te Deum opeva zahvalo Bogu, je pobožna in veličastna skladba. Poleg celotnega in številnega orkestra zahteva tudi primerno pevsko skupino. Diego Bosquet je za ta nastop našemu pridružil še dva zbora, Coro de Egresados de »Martín Zapata«, ki ga tudi on sam vodi in zbor »Magnum Mysterium« ter dva solista: sopranistko Marío Rodríguez Rial in baritonista Rubena Caparotto.

Ves trud dirigentov in pevcev je omogočil

zelo uspešen nastop.

Polna dvorana poslušalcev je stoje in z dolgim ploskanjem čestitala uspešnemu nastopu. Dirigent Salimbeli je izrazil željo, da bi tudi v prihodnjem letu skupno nastopili«.

Doživeti nastop je bil zaključek in nepozabni spomin dolge preživete zborovske dobe. V letu 2018 je zbor gostoval v Sloveniji. Nastopili smo s skupino Perpetuum Jazzile in z Bernardo Fink. V Slovenskem Domu smo priredili spominski koncert z bivšimi pevci zbora in junija meseca je zbor sodeloval pri predstavitvi Donizetti-jeve opere »El elixir de amor«, skupno s solisti Teatra Colón in zaključili pred dnevi simfonično koralnim nastopom.

Izredno pomembno pa je tudi osebno doživetje pevcev. Na spletnih straneh so mnogi izrazili zadovoljstvo za možnost sodelovanja, za bogato in nepozabno doživetje. Napisali so iskreno zahvalo za prijateljsko vzdušje skozi dolgo in naporno pripravo, in posebno zahvalo dirigentu mag. Diegu Bosquetu in Mariji Ruíz Díaz za vokalizacije ter za vso skrb in požrtvovalnost. Vse izraženo obeta našemu zboru, slovenski pesmi ter slovenski kulturi uspešno bodočnost!

Slovenski mendoški pevski zbor tako uresničuje preroške besede, ki jih je leta 1961 izrekel dirigent ravn. Marko Bajuk: »Še bomo peli!«

Božidar Bajuk

OkrOgle OBLETNICE | Vinko Beličič (1913 - 1999)

Pred 20 leti, 27. septembra leta 1999 je na Opčinah (Italija) umrl Vinko Beličič, slovenski zamejski katoliški pesnik, pisatelj, prevajalec, urednik, publicist in profesor na slovenskih srednjih šolah v Trstu. Sodeloval je z zamejskimi in izseljenski publikacijami, do osamosvojitve Slovenije leta 1991 pa je bil v matični domovini prepovedan.

Molitev za domovino

Pred vekli so nam Tvoje roke dale te zemlje kras in bol: gorá višine, potoke, griče, jezera, doline in okno v svet — opojni dih obale. Viharjem zoperstavljajo se skale. Ti hotel si, da rod naš ne premine, in šli smo skozi solz, krvi ožine, graščinski bič in turških konj navale.

Glej, ob mejnike pljuska tuje morje. Ne daj, da se pred kelihom trpljenja koleno upogne! K soncu zre naj, kdor je napil se Lepe Vide hrepenenja! Očetna vera bodi pot v obzorje, beseda materina slast življenja!

Življenjepis Vinka Beličiča:

Vinko Beličič se je rodil 19. avgusta 1913 v Črnomlju (Bela krajina), oče je bil ključavničar in posestnik. Po očetovi smrti leta 1917 je z materjo živel v Rodinah. Po končani realni gimnaziji v Novem mestu je študiral slavistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1940. Med študijem slavistike je nekaj časa študiral italijanski jezik in književnost na katoliški univerzi v Milanu. Ko je leta 1941 odslužil vojaški rok, se je poročil z Gabrielo Eržen in nastanil na Rodinah, kjer je

kmetoval in obenem z italijanščino pomagal prebivalcem v Črnomlju. Zaradi partizanskih likvidacij (uboji v Beli krajini in atentat na Lamberta Ehrlicha) se je leta 1942 preselil v Ljubljano, kjer je poučeval na uršulinski in državni gimnaziji. Maja 1945 se je moral umakniti iz Slovenije. Preko Koroške je odšel v Italijo (Monigo). Ko so zavezniki ustanavljali v Trstu slovenske šole je mladi slavist Vinko dobil mesto profesorja: polnih 32 let je bil predan pedagoškemu delu na slovenskih šolah v Trstu. Sodeloval je pri sestavljanju učbenikov in bil med pobudniki kulturnega življenja na Tržaškem. Leta 1977 se je upokojil.

Pisal je pesmi, kratko prozo (zlasti črtice) in povesti ter prevajal predvsem italijanske avtorje.

Bil je stalni sotruden Meddobja, Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu je izdala njegovo zbirko pesmi Nova pesem leta 1961. Bil je tudi sodelavec našega Zbornika Svobodne Slovenije.

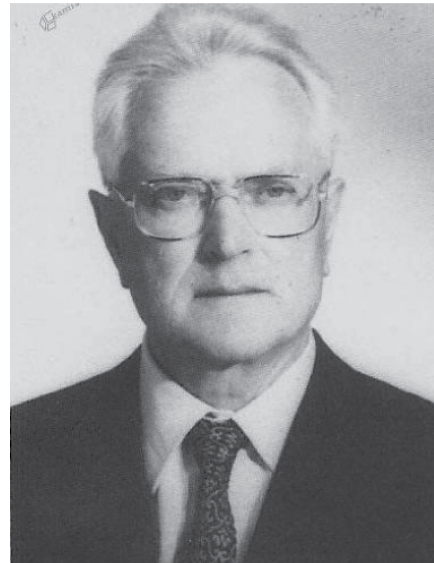
Slovenijo je po vojni ponovno obiskal šele leta 1991. Od leta 1989 je bil član Društva slovenskih pisateljev.

Umrl je na Opčinah pri Trstu 27. septembra leta 1999.

Delo Vinka Beličiča:

Poezija

- Češminov grm, Ljubljana, 1944.
- Pot iz doline, Trst, 1954.
- Gmajna, Trst, 1967.
- Bližine in daljave, Trst, 1973, 1993 (izbrano delo).
- Pesem je spomin, Trst, 1988 (izbrano delo).

- Izbrane pesmi, Trst, 1991 (izbrano delo).

Povesti

- Molitev na gori, Ljubljana, 1943 (samozaložba).
- Nekje je luč, Trst, 1975.
- Leto borove grizlice, Celovec, 1981.
- Človek na pragu, Celovec, 1985.
- Leto odmrznitve, Gorica, 1992 (na koncu je dodal sestavek o svojem rodu).

Črtice

- Kačurjev rod, Gorica, 1952.
- Dokler je dan, Buenos Aires, 1958.
- Nova pesem, Buenos Aires, 1961.
- Med mejniki, Gorica, 1971.
- Žolto-rdeči voziček, Trst, 2001.

Eseji

- Prelistavanje poldavnine, Gorica, 1980.
- Vinka Beličiča pogled nazaj, Trst, 1983 (pogovore zapisal in uredil Marij Maver; Beličič sestavi bibliografijo svojih del).
- Cerkničan treh domovin, Trst, 1987 (o Mirku Javorniku).
- Prelistavanje polstoletja, Trst, 2000 (dokumentirana avtobiografija).

Proza

- Na vetrovni postojanki, Celje, 1997 (izbrano delo).

Učbeniki

- Zgodovina slovenskega slovstva, Gorica, 1946 (soavtor).
- Slovenska čitanka, II, Trst, 1947.
- Slovenska lirski pesem, Trst, 1950 (Beličič urednik, avtor uvoda in spremne besede).
- Obča zgodovina, I, Trst, 1976.

Prevodi

- Giovanni Papini: Priče trpljenja Gospodovega, Ljubljana, 1940, 1998.
- Paul Claudel: Zamena, 1952 (iz francoščine).
- François Mauriac: Asmodej, 1952 (iz francoščine).
- Hugo von Hofmannstahl: Salzburški veliki oder sveta, 1953 (iz nemščine).
- Alessandro Manzoni: Adelchi, 1964 (za slovenski Radio Trst).

Uredništvo

- Straža v viharju, 1934, št. 19/20.
- Stvarnost in svoboda : zbornik : I.–II., Trst, 1952–1953 (sourednik).

Pripravil Jože Jan

OBISK IZ SLOVENIJE | Zbiranje pripovednega gradiva med Slovenci v Argentini

V mesecu oktobru 2019 bo sodelavka Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, doc. dr. Barbara Ivančič Kutin, obiskala Argentino z namenom dokumentiranja slovenskega besednega izročila pri članih slovenskih skupnosti. To so pravljice, povedke, anekdote, uganke, pregovori, izštevance, stare molitvice in vse druge vrste folklornih besedil, ki so se prenašala iz roda v rod. Ta nadvse dragocena jezikovna in kulturna dediščina se zaradi spremenjenega načina življenja naglo izgublja, zato jo je treba čim prej zapisati in vsaj na ta način ohraniti za poznejše rodove.

V slovenskih skupnostih v Buenos Airesu in Mendozii, če se bo ponudila priložnost, tudi v Bariločah, namerava Barbara Ivančič Kutin članom slovenskih skupnosti pripraviti zanimiva in dinamična predavanja, na katerih bodo udeleženci spoznali, kako raziskovalec pripovednega izročila opravlja svoje delo na terenu; udeleženci bodo lahko prisluhnili tudi zgodbam pripovedovalcev na avdio in video posnetkih, ki so nastali v različnih krajih na Slovenskem. Po predavanju in v naslednjih dneh bodo tisti, ki bodo začutili, da bi lahko tudi sami povedali kaj zanimivega, povabljeni k sodelovanju.

Zbrano gradivo bo shranjeno v arhivu Inštituta za slovensko narodopisje, kjer bo na razpolago raziskovalcem. Predvidena je tudi knjižna objava izbranih pripovedi, in sicer v monumentalni zbirki folklornih pripovedi Glasovi, v kateri je od leta 1988 izšlo že 52 knjig, že od začetka pa to zbirko vodi in ureja prof. ddr. Marija Stanonik. Knjige v zbirki pokrivajo vsaka svoj delček slovenskega etničnega prostora (tudi del zamejstva). Želja je, da bi ena izmed knjig bila namenjena tudi Slovincem, ki živijo po svetu. Tako od leta 2011 v arhivu omenjenega Inštituta počasi nastaja repozitorij slovenske folklorne

Slovenec po svetu, ki ga vodi Barbara Ivančič Kutin. Sama je doslej že dokumentirala gradivo med Slovenci v ZDA (2011), v Srbiji (2014), v Nemčiji (2015), letos pa je na vrsti Argentini.

Vsak, še tako neznamen drobec, ki se bo z zapisom ohranil, je lahko dragocen, sporoča rojakom v Argentini doc. dr. Barbara Ivančič Kutin in vas v nadaljevanju vabi, da svoj kamenček v ta mozaik prispevate tudi vi. Kot pravi znani slovenski pregovor: »Zrno na zrno – pogača, kamen na kamen – palača!«

Spoštovani!

Slovensko pripovedno izročilo med Slovenci v Sloveniji je relativno dobro dokumentirano. Pri slovenskih izseljencih pa ni niti zbrano, kaj šele raziskano. Zato se zavzemam, da bi to praznino čim prej zapolnili, saj je slovenska folklor – predvsem pripovedništvo, pa tudi druge oblike – v tujem okolju še bolj podvržena pozabljanju. Zato se obračam na Vaše društvo oz. organizacijo s prošnjo, če bi mogli aktivirati posameznike ali skupine, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri zbiranju in dokumentiranju pripovedništva pri slovenskih izseljencih. Dobrodošle so vse vrste zgodb, ki jih slovenski izseljenci pomnijo bodisi iz prve roke (1 generacija izseljencev) ali po pripovedovanju svojih staršev, sorodnikov, znancev (vse nadaljnje generacije) ne glede na jezik – v slovenščini ali v jeziku okolja, kjer slovenski izseljenci živijo zdaj.

Zbiralo se bo vse žanre, in sicer s kriterijem, da se pripoved navezuje na slovensko domovino (dogajalno ali spominsko):

- Pravljičice: živalske, čudežne, realistične.
- Povedke: pripovedi o bajčnih bitjih (pehtra baba, zmaji, škrti, vile, velikani, prikazni,

o čarovnicah, čaranju, copranju, zagovarjanju bolezni, zaklete duše, hudič ...).

- Razlagalne povedke kako/zakaj je kaj nastalo npr. skala, potok, slap, ime kraja, hišno ime...

- Zgodovinske povedke o Turkih, o Napoleonovih časih, roparske, tihotapske pripovedi...

- O zloveščih znakih, ki napovedujejo nesrečo (sova, spomini, prikazovanje luči, prikazni...), napovedovanje prihodnosti ...

- Šaljive zgodbe in anekdote: o ljudeh iz rojstnega kraja, o posebnejih, poklicne pripovedi, lovske zgodbe, plesi, praznovanja ...

- Spominske pripovedi o dramatičnih (veselih in tragičnih) dogodkih, npr. prigode na porokah, praznikih, naravnih nesrečah, nesrečah pri delu ...

- Vaški posebnejši slovenskega rodu v tujem okolju.

- O dobrih pripovedovalcih in pravljničarjih, ki so radi pripovedovali zgoraj naštetih pripovedi.

V pošte pridejo tudi:

- Besedila otroških iger, npr. gnilo jajce, izštevance (ko so se skrivali ali lovili), klicanje živali npr. murenčka ...

- Besedila prstnih igrice za najmlajše otroke (kaj pravi vsak prst, zgečkanje po dlani ...)

- Uspavanke, pesmice, ki jih odrasli pojejo otrokom.

- Šaljive pesmice, zbadljivke npr. med prebivalci dveh sosednjih krajev ...

- Kaj pojejo zvonovi, ko zvonijo.

- Molitvice, zagovori bolezni, blagoslovi, pozdravi, voščila ...

- Pregovori (o vremenu, življenju...), reki, uganke ...

Pripovedi morajo biti opremljene z naslednjimi podatki:

- Podatki o pripovedovalcu: ime in priimek,

kraj rojstva, kraj sedanjega bivanja, iz katerega kraja v Sloveniji prihajajo predniki, kdaj so se preselili na tuje.

Podatki o zgodbi: od koga je pripoved slišal, v katerem jeziku.

Podatki o zapisovalcu: ime, priimek, e-mail.

Čas in kraj zapisa

Pripovedno izročilo je segment slovenske kulturne dediščine in tvori del narodne in kulturne identitete, pri izseljencih pa predstavlja tudi svojevrstno duhovno vez z matično domovino. Z zapisom se bo za Slovence po svetu in njihove potomce trajno ohranilo vsaj to, kar je v teh časih še mogoče prestreči in še ni utonilo v pozabo. Gradivo bo gotovo dragocen vir za raziskovalce v različnih humanističnih in družboslovnih strokah (etnologija, jezikoslovje, sociologija, zgodovinske ...), še posebej pa bo uporabno za folkloristične raziskave besedil (variabilnost, variantnost, žanri, vrste, ...), konteksta (nosilci, naslovniki, prostor, čas, vloge ...) in tekture (način posredovanja in prenašanja) in bo omogočalo iskanje paralel s pripovednim gradivom, dokumentiranim v matični domovini.

Hvaležna Vam bom za vsakršne predloge in nasvete v zvezi s pridobivanjem gradiva, in za morebitne zapise (vsaka drobtinica je dobrodošla!). Prosim, oglasite se na spodnji elektronski naslov. Veselim se sodelovanja z Vami in Vas prav prijazno pozdravljam.

Dr. Barbara Ivančič Kutin

Inštitut za slovensko narodopisje
Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Novi trg 2

1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: +386 1 47 06 293

b.ivancic@zrc-sazu.si

KOLEDAR

5. oktobra do 6. oktobra

Mladinsko peš romanje v Luján

6. oktobra

Obletnica ZSMŽ v Slovenski hiši

12. oktobra ob 15:00 Redni pouk SSTRMB

12. oktobra ob 15:00 Redni pouk SSTRMB

13. oktobra

Obletnica doma | Naš dom
Naš dom San Justo

19. oktobra ob 15:00 Redni pouk SSTRMB

19. oktobra

50. PEVSKO GLASBENI VEČER
Slovenska hiša

19. oktobra ob 15:00 Redni pouk SSTRMB

26. oktobra

Šolski izlet v Glew

1. novembra

Praznik vseh svetih

3. novembra

Zvezni mladinski dan v Slomškovem domu

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

POMLAD

21. septembra se na južni polobli veselimo prihoda pomladi. Puste zime je konec! Dnevi se polagoma daljšajo, sonce nas ogreva, vsa narava se počasi zbuja. Slovenska narodna pesem lepo opeva pomladansko veselje:

Prišla bo pomlad, učakal bi jo rad,
da bi zdrav, vesel, lepe pesmi pel.
To me veseli, trav'ca zeleni,
drobna ptičica pa žvrgoli.

Prišla kukav'ca, moja ljubica,
in bo kukala in prepevala.
Kukala kuku, kukala kuku,
da bi vedno nam tak' luštno b'lo !

Poglejmo, kako nam citati in pregovori opišejo pomlad:

• Lahko porežeš vse cvetove, a prihoda pomladi ne moreš preprečiti.

(Pablo Neruda, čilenski pesnik, diplomat in prejemnik Nobelove nagrade)

• Ko pride pomlad, je edini problem, kje biti najsrečnejši.

(Ernest Hemingway, ameriški pisatelj in novinar)

• Ena lastovka še ne prinese pomladi.

(Slovenski pregovor)

• Spomladi je duh mladosti opazen v vsem.

(William Shakespeare, angleški dramatik)

• Dokler bo na svetu pomlad, bo tudi poezija!

(Gustavo Adolfo Bécquer, španski pesnik in pisatelj)

• Ko pride zima, pomlad ni daleč.
(Španski pregovor)

• Hrepenenje po pomladi je podobno hrepenenju po nebesih.
(Stephen King, ameriški pisatelj, igralec, producent in režiser)

• Pomlad je čas načrtov in projektov.
(Lev Tolstoj, ruski pisatelj, politik in publicist)

• Da se bliža pomlad, slutijo rože prej kakor človek.
(Slovenski pregovor)

• V mojem srcu je večna pomlad.
(Victor Hugo, francoski pisatelj, pesnik, dramatik, akademik in državnik)

• Ponovno je pomlad. Zemlja je kot otrok, ki pozna pesem na pamet.
(Rainer Maria Rilke, češki pesnik, pisatelj, dramatik in prevajalec)

Izbral Jože Jan

POPRAVEK

V prispevku »70-letnica Slomškove šole«, št. 23, stran 1, je napačno navedeno ime Jegličeve šole. Pravilno se mora glasiti:

»Pavla Grbec iz Jegličeve šole,
ABC po slovensko«

OSEBNE NOVICE

∞ POROKA

V nedeljo, 18. Avgusta, sta se v cerkvi Marije Pomagaj poročila **Luciana BURGAR** in **Luka KENDA**. Poročil ju je č. G. Toni Burja. Za priče so bili njuni starši: Lidia Martinez in Jure Burgar ter Monika Češarek in Edvard Kenda.

»Blagoslovi ju Bog, da bosta vedno zvesti priči tvoje ljubezni«

MALI OGLASI

Krvavice, pečnice, suhe klobase (prekajene), čevapčiče

lahko naročite pri **Franciju Miklavcu**
tel/whatsapp **11 2766 8343**

ZVEZA SLOVENSКИH
MATER IN ŽENA
53. obletnica
Nedelja 6. oktobra
v Slovenski hiši

Pesem dobrote

Ob 16.00
sv. maša za vse žive in rajne članice
poklon pred spomenikom naših
mučencev

Ob 17.00
kulturni program v dvorani škofa
Rožmana poje pevski zbor iz San
Martina pod vodstvom prof. Lučke
Marinček-Kastelic

Dani Grbec: *Martin Krpan in Brdavs*

POGOSTITEV VSEH NAVZOČIH

S sebi nancinjam Uradu R.S. za Slovence v Zamejstvu in po Svetu

63. OBLETNICA
NAŠEGA DOMA

Z očmi v prihodnost danes bom prepeval
ponosen sin slovenskega rodu!

13. OKTOBRA 2019

11.00 Zbiranje narodnih noš in predstavnikov domov
v Našem domu San Justo.

11.30 Sv. maša za žive in rajne rojake iz okraja v zgornji
dvorani Našega doma.
Sv. mašo daruje msgr. dr. Jure Rode.
Poje MPZ San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

12.45 Dobrodošlica navzočim in petje himen.

13.00 Skupno kosilo na dvorišču in
sprejem novih članov.

16.00 **Začetek kulturnega programa
v zgornji dvorani.**

Po kulturnem programu prosta zabava.

Prijave za
kosilo
do petka 11. oktobra
pri Mici Malavasi Cassillo
(1157047937)
Dani Zaparc (1145269535) in
Andrej Mehle (112896292).

Naš dom San Justo, H. Yrigoyen 2736 San Justo, Buenos Aires

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podrżaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

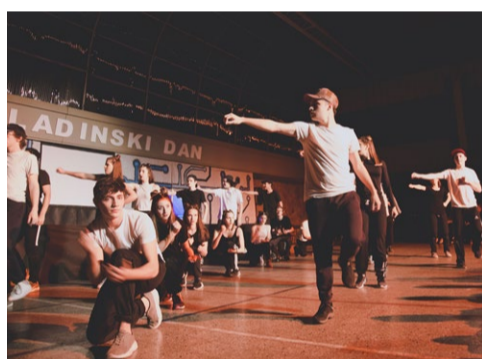
CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak

SVOBODNO SLOVENIJO SOFINANCIRA URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

Priloga s slikami

**58. MLADINSKI DAN
V NAŠEM DOMU SAN JUSTO**

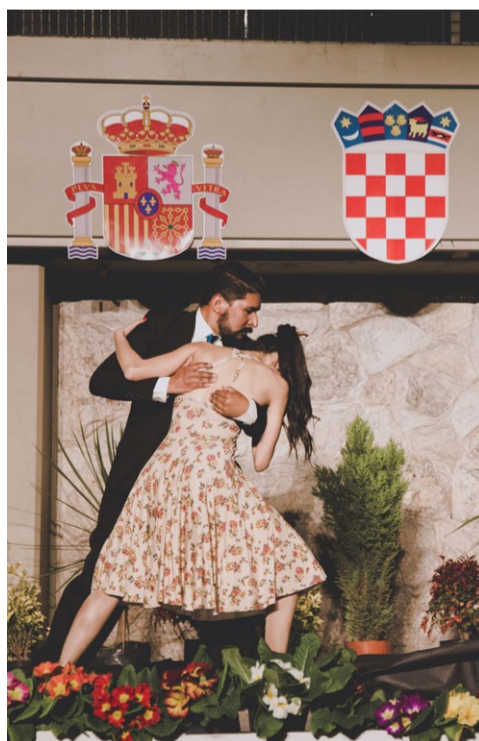
Slike Barbara Kržišnik in Alenka Modic

**PROSLAVA ŠOLSKIH OTROK
v čast bl. škofu Slomšku**

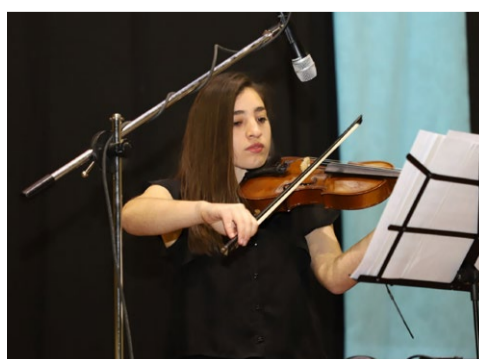
Slike Aldana Havelka Oblak

MLADIKA | *Srečanje narodnostnih skupin*

Slike Barbara Kržišnik

OB TAKTU BARV

Slike Tone Belec

Številka zadeve: 5323-1/2019/1
Datum: 23. 8. 2019

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja

XVIII. NAGRADNI NATEČAJ

za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi:

A: Slovenci v zamejstvu

B: Slovenci v izseljenstvu

Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenske tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja.

Na nagradni natečaj se lahko prijavijo kandidatke in kandidati iz Republike Slovenije in tujine. Predmet nagradnega natečaja so uspešno zagovarjana diplomska, magistrska in doktorska dela na katerikoli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje, ki obravnavajo tematike slovenskih skupnosti zunaj meja Republike Slovenije.

V poštevek pridejo dela, napisana v slovenščini, hrvaščini, bošnjaščini oz. bosanščini, srbščini (latinica), italijanščini, nemščini, francoščini, angleščini ali španščini. V primeru, da delo ni napisano v slovenščini, mora imeti v prilogi povzetek v slovenskem jeziku (60 do 150 vrstic).

Na natečaj Urada lahko kandidirajo tudi posamezniki z deli, ki so že bila prijavljena na drugih podobnih natečajih. **Upoštevana bodo dela, zagovarjana v obdobju od 01. 11. 2018 do 31. 10. 2019.**

Nagrajena bodo tri dela s področja zamejstva in tri dela s področja izseljenstva, in sicer prvi nagradi za vsako od področji v višini 800 evrov, drugi nagradi v višini 600 evrov in tretji nagradi v višini 400 evrov.

Komisija lahko izjemoma podeli tudi posebno nagrado v višini 400 evrov za najboljšo diplomu v okviru nižje stopnje bolonjskega študijskega programa.

Na predlog strokovne komisije se Urad lahko odloči tudi o večjem številu nagrad v eni od kategorij, vendar skupno število nagrad ne sme presežati skupnega števila razpisanih nagrad (6 in do dve za nižjo stopnjo) in denarnega sklada 3.600 evrov (400 EUR za posebno nagrado za »bolonjsko« diplomu v vsaki kategoriji šteje posebej).

Dela, ki jih bo predlagala komisija, bodo na željo nagrajencev prejela tudi priporočilo Urada za objavo. Strokovna komisija bo ocenjevala diplomska, magistrska in doktorska dela z različnih področij na temo slovenskega izseljenstva oziroma zamejstva. Pri tem bo upoštevala naslednje osnovne kriterije:

- izvirnost teme - pristopa,
- »uporabnost« oziroma informativnost v smislu preučevanja oblik ohranjanja slovenske identitete zunaj meja Republike Slovenije in povezanosti z njo
- strokovnost, zahtevnost, splošno kakovost, interdisciplinarnost dela.

Urad bo nagrajencem oz. nagrajenkam v nadaljevanju leta omogočil eno do dve javni predstavitvi nagrajenih del.

Sodelovanje naloge na natečaju se šteje kot soglasje avtorja, da se prispelo delo obdrži v arhivu Urada oziroma v hrambi na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU (za področje izseljenstva) ali Inštitutu za narodnostna vprašanja (za področje zamejstva). Prav tako se s prijavo kandidat strinja, da lahko Urad uporablja njegove/njene osebne podatke za potrebe izvedbe natečaja in morebitno poznejše komuniciranje.

Način in rok prijave na natečaj

Kandidati naj na naslov *Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana s pripisom »ZA NAGRADNI NATEČAJ«* pošljejo ali dostavijo:

- en **vezan izvod** svojega dela v trdih platnicah,
- **potrdilo** o uspešno opravljenem zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela **z jasno razvidnim datumom zagovora**,
- kratek življenjepis z osnovnimi osebnimi podatki in kontaktnim naslovom (poštni naslov, elektronska pošta, telefon);
- **elektronska verzija dela** – v obliki priložnega USB ključka ali po elektronski pošti na naslov zvone.zigon@gov.si.

USB ključek vam Urad po zaključenem natečaju vrne.

Elektronska verzija ne velja kot nadomestilo za tiskani izvod.

Prijavitelj(-ica) naj v prijavi JASNO OZNAČI, za kakšno delo gre - za diplomu na nižji stopnji bolonjskega študija (»diploma 1«), na višji stopnji bolonjskega študija oziroma za magisterij (»diploma 2« ali »magisterij«), za znanstveni magisterij, doktorat... V kolikor je bilo delo zagovarjano v tujini in nosi drugačen naziv, naj prijavitelj(-ica) v prijavi navede primerljivo stopnjo oz. naziv po slovenskih standardih (magisterij, doktorat...).

Urad bo dela sprejemal do vključno **2. 12. 2019**, rezultati natečaja pa bodo znani predvidoma do konca aprila 2020. Svečana razglasitev/podelitev nagrad bo sledila predvidoma v aprilu ali maju 2020.

Dodatne informacije dobite na tel. št. (+386) (0)1 230 80 11 (dr. Zvone Žigon)
ali preko elektronske pošte: zvone.zigon@gov.si.

Peter J. Česnik
MINISTER